

Nincs technológiai fegyelem Ernő-bányán

Eredetileg beszámolót akarunk írni az Ernő-bánya munkájáról, amely az utóbbi időben jelentős javuláson ment keresztül. Szerda éjjel 10 órakor szállunk le a bányába. A 45-ös szinten azzal fogadtak bennünket, hogy a napi folyamán már három ízben volt karambol. Az éjjeli az 1-es főereszkében volt hosszú ideig tartó kiesés, így azután a bánya eredményének leírásából nem lett semmi.

Az Ernő-bánya ebben az évben még nem teljesítette tervét, illetve súlyosan elmaradt és ezért a Tröszt egészét is visszahúzza. A frontok hossza több a tervezettnél. A munkahelyek jók. A szállítási utak rendbe vannak hozva. A létszáma még soha sem volt ennyire magas a bányá-

nak, mint jelenleg, mégis a teljesítés rossz.

Mi ennek az oka? Elsősorban a technológiai fegyelem és a munkafegyelem elhanyagolása. A bányán nem tartják be a munkahelyi váltást, nem törődik senki azzal, hogy a csapatok a munkát időben megkezdjék. Így műszakonként egy óra múlik el állással, ami három műszak alatt három órát jelent. Természetesen akkor kapkodás folyik a három óra lemaradás behozásáért, ami azután karambolokra vezet. A középkáderek, a frontmesterek nem törekednek eléggé a technológiai fegyelem betartásával, nincs meg a kellő ellenőrzés és ezt Szőlősi elvtársnál a bánya üzemvezető főmérnökénél is lehet tapasztalni.

A munkafegyelem nemcsak

abból áll, hogy valaki nem hiányzik, hanem abból is, hogy hogyan beszél a lömestrel, vagy az aknásszal, hogyan hajtja végre a vezető utasításait, hogyan használja ki a munkaidőt. Ezen a téren az Ernő-bányánál súlyos hibák vannak. Ennek lehet betudni a lemaradás egyik főokát és amíg a bánya vezetősége meg nem erősíti a műszaki vezető tekintélyét, addig javulás nem igen várható.

Persze vannak eredmények a bányánál. Az utóbbi napokban emelkedik a termelés, de a teljesítéshez az még mindig kevés. És amíg nem lesz meg a technológiai fegyelem a bányában, amíg nem lesz fokozottabb ellenőrzés, addig Ernő-bánya nem tud az élenjárók sorába kerülni.

Szeressük, becsüljük gépeinket

Bányánk lemaradásában igen nagy része van a géphibáknak. Oszintén meg kell mondani, hogy a géphibák sorozatos előfordulásának nem minden esetben a Gépészet dolgozó hibáinak. Bár ott is elég gyakori a hanyagság, gyakori az olyan eset, amikor a gépet nem eléggé kipróbálva, vagy a motort nem elég jól tekergetve küldik le a bányába.

A hibák nagy része lent a bányában keletkezik. A hibák okai azok a bányászok, akik kapkodnak, akik azt hiszik, hogy ha „összevágják” a frontszereket, akkor azt hiszik, hogy ha nem mérki ki elég gondosan a kaparószalag hosszát, akkor hamarabb kész vannak, pedig még utánuk újra át kell szerelni a frontot, ez újabb órákat vesz igénybe. A hibákat az okozza, hogy vannak bányászok, akik még nem értik, hogy milyen nagy segítséget ad a gép, nem szeretik és nem becsülik úgy a gépeket, ahogy kellene.

Ilyenkor nem ártana visszagondolni a multra. A tükör idejében egy-egy gép beállítására nagy riadalmat okozott a bányászok között, hiszen a rázócsúda beállításával egy egész csomó vajtartók ki a bányából. Amikor gumiszalagot állítottak be egy csomó szállítómunkás lett felesleges. Ezeknek a sorsa állatlanság lett, nyomorgás és így érthető, hogy abban az időben a gép ellenségei lettek.

Vajon így van-e most is ez? Nem. A gép most a bányász barátja, hűséges segítője. Menyyny lapátolástól, csilléztől emeléstől menti meg a kaparószalagot, a rakodógépet a bányászokat. Hol van az az idő, ami-

kor órákhoz kellett futni a kemény szénfalat kezdőleges fúróval. Ma villanyfúróval percek alatt az egész frontot végig lehet futni. A gép megkíméli a bányászt a nehéz testi erőfeszítéstől és mondanunk sem kell, hogy emiatt senki sem bocsájtotta el a bányától, sőt a gépek kiszolgálásához mindig több és több emberre volt szükség. És ez a több és több ember, éppen a gépek nagy teljesítménye következtében jobb keresetért is jutott.

Nem árt Alkotmány ünnep előtt visszaemlékezni, hogy állt gépekkel a bánya a tükör idejében. A várpalotai szénbányákban kaparószalag nem volt, gumiszalag mindössze egy és egy darab rozsdás fúrógép. Fejtőgép, vagy rakodógép csak halomából ismertek. Ma a bányá-

szok szinte természetesen veszik, hogy a legmodernebb gépekkel dolgoznak, azok segítik a munkájukat, természetesnek veszik, hogy lassan a bányából gyár lesz, ahol a bányász csak a gépet fogja kiszolgálni, mindjobban mentesül a nehéz munka alól.

Ez természetes is, hiszen nálunk az alkotmány biztosítja a dolgozók részére a jobb életfeltételeket és ezt bányászaink a gépek iránti szeretettel, a gépek iránti gondoskodással, karbantartással kell viszonyozniuk. Meg kell becsülni a gépeket, mert a gép is megkímélja, hogy gondozzák, csakis úgy tud segíteni. Meg kell becsülni a gépeket azért mert azok karbantartásán múlik a termelés biztosítása és azon keresztül a jobb élet elérése.

Beszálló Akna, Cser Bánya — rossz minőségű termelés

A Várpalotai Szénbányászati Tröszt négy belső üzemének minőségi termelése még mindig rossz. A bányászüzemek vezetői, különösen Cser-bányán és a Beszálló-aknán nem törődnek eléggé a szén minőségével. Cser-bányán csak a mennyiségi termelésre törekednek. Ennek is el eredményeket, de amellet úgy a vajúróknak, mint az aknásszoknak, valamint az üzemvezetésnek fel kell figyelni arra, hogy az egy százalékos megtűrt meddő helyett 2,12 százalékos érnek el. Ez a magas meddőtartalom rontja termelésük értékét és arra mutat, hogy az üzemvezetés nem törődik a minőséggel.

Még rosszabb a helyzet a Beszálló-aknán, ahol a tervet sem

teljesítik és amellet háromszorosan túlszármalykál a megengedett meddőtartalmat. Fel kell hívni a palaválogatók figyelmét, hogy sokkal jobban ügyeljenek a meddő termelésre. Örvendek Ernő-bánya és Ferenc-bánya meddő javulási százaléka.

A bányászok nem csak mennyiségi, hanem minőségi vállalat is tettek. A vállalat pedig be kell tartani, mert hiába adunk sok szénét, ha sok benne az agyag. Akkor elsősorban mi magunk bosszankodunk, mert a járandósági szénünkbe is bőven jut, másrészt tönkre tesszük vele az erőművek kazánjait is. Ezt pedig egy bányász sem akarhatja és ha nem akarja, akkor a minőség megjavításával el is kerülheti.

„Az Alkotmányunk közönhetem megváltozott életemet”

Aprótermű, neveitsemű aszszony, hangját vidám elégedettség és bizakodás színezi, amikor beszél. Nem fiatal már, a szeme köré települő mély ráncok, nehéz évek nehéz tapasztalatairól bizonykodnak. Pontosan ilyennek láttam valamelyik este, amikor beszélgettünk. Az életről, a mi életünkről, az ő életéről folyt a szó. Aztán hirtelen egyszerű természetességgel így szólt: „Tudja, szeretném elmondani, hogy én mit köszönhetek az Alkotmányunknak.” — Azt írom most le, amit tőle hallottam.

Gáspár néni nem sok öröme akadt az életben, korán jutott árvaságra és anyjának, hogy kilenc gyermekét el tudja tartani, nap-számba kellett járni. Így aztán neki is alig 10 éves korában dolgozni kellett. Amikor már annyira feleperedett — 13 éves korára — hogy megadik a szülői háztól, könnyít-sen a többiek sorsán, szolgálatnak állt. Így teltek az évek esemény nélkül, követve egymást, lélekölő rookban. Ha a nagysága szeszélye úgy kívánta, munkája köszönhetően gyakran pofozokat ígért neki, — mert akkoriban ez volt a szokás, — Előle néni következő eseménye 24

éves korában történt, amikor férjhez ment. De a változás csak anynyiból állt, hogy többen lettek — mert a gyermekek egymásután érkeztek —, vele együtt pedig a gond is egyre nőtt. Nem nehéz ezt megérteni, ő is csak éppúgy a kemény napi munka lelkéjét tanulta meg, mint az anyja, meg a többi ősei. Az életét egyetlen rövid mondatban lehetne összefoglalni: Robot, bizonytalanság, nyomorúság. Egészen addig, amíg sokakkal együtt ő is felszabadult.

Az új életben nem ismerte ki magát mindjárt, de azt tapasztalta, hogy meghallgatják a szavát. Emberek számított. Egész előző élete mutatta, érezte meg vele, hova csatlakozzon, kiknek az útját válassza. Az MKP tagja lett 1945-ben, amit eddig csak sejtett, egyre világosabban felfigyelt. Tanult, igyekezett bepotolni mindazt, amit elmulasztott. Tudása alapozódott, meggyőződése kiforrottabb lett, amit a munkájában következő átlomások is bizonyítanak. Először népevel, majd tízes bizalmi, MNDSZ-titkár, aztán meg tancs-

tag lett. És az új élet, amelynek ő is egyik harcosa volt, egyre szebb lett körülötte, egyre jobban kiszélesedett. Ezt látta és ma is ezt tapasztalja a saját gyermekeinek sorsában is. A legidősebb fia kiváló, jól kereső vajúró, a középső is szakmunkás már, a legkisebb pedig Pécselt tisztítóiskola. Tíz év a történelem végletekigében nem hosszú idő, de Gáspár néni családjának életében is új történelmet nyitott meg.

Ezt mondta el Gáspár néni, valamelyik este, és most még inkább érzem az ember, hogy két do'og között úgy lehet legjobban látni a különbséget, ha az ellentétek szembe kerülnek. Gáspár néni életében azért ragyog tisztán a jelen, mert nagyon sötét volt a háttér, amelyből előlért. Az elégedett, bizakodó mosoly pedig azért volt az arcán, amikor az Alkotmányról beszélt, mert ő is tudja, hogy ez jeleníti a biztos jelent és a jövő nagyszerű távlatát, amiből még ő is ki akarja venni a részét, hiszen azt mondta: „szeretnék még legalább 20 évig ilyen egészséggel, fiatalos erővel dolgozni.” Azt kívánjuk, teljesüljön ez a kívánsága.

A joghoz kötelesség is tartozik

Most történt szombaton, ahogy utaztam Budapest felé. A történet nem különleges, mindössze egy beszélgetés, amilyen utazás közben született. De a tartalma még sokáig megmarad az ember emlékeztében.

A vonatfűlkében ülve lehettünk. Kezdetben csak ketten beszélgettünk. Lassan azonban egyre-másra szólaltak meg a többiek is. A munkáról, a keresetről, meg általában az emberek életéről, örömeiről és bajairól folyt a szó. Ez a téma pedig mindenkit egyaránt érdekelt. Hogy melyik a legjobb szakma? Azt nehéz lenne így hamarjában eldönteni — mondta egy idősebb munkás. — Természetesen mindenki-nek a sajátja, mindegyikben vannak nehézségek, de ha az ember igazán szereti, még azt is könnyűnek találja. Én kohász vagyok — tette hozzá a tömör mondatot, amiből valahogy a kohászok büszkesége csendült. Egy másik idősebb elvtárs vitte tovább a szót. — És ami a legényegesebb, ma már mindenkinek megvan a lehetősége, hogy tanuljon, ismerje meg a szakmáját és az élenjárók közé kerülhessen. — Szerettem volna megszorítani a kezét, pedig nem mondott semmi különösét, vagy újat. A munkához való jogról beszélt, szinte anélkül, hogy akarta volna és ezt a gondolatot most már közös erővel szélesítettük tovább. Mindenki volt valami személyes tapasztalata saját életéből. Eltartott egészen az út végéig.

Akaratlanul kalandozok vissza erre a beszélgetésre most, amikor az Alkotmányra és a Bányásznapra készülünk. Az előbb írtam azokról, akik jobb munkával, teljesítményükkel további növelésével, több szén termelésével, az ünnepet váró őszinte munkafeladattal készülnek a Bányásznapra. A kötelességüket teljesítik. Most köszönik meg mindazt, amit a munkához való joggal, a felszabadult ország bányászainak fokozott megbecsülésével kaptak. Az új házakat, a jutalomudulást, a hűségjutalmat, mindazt, ami gyökeresen megváltoztatta a bányászok életkörülményeit. De miért írok én erről azoknak, akik legjobban ismerik ezt, akik a saját életük gazdagodásában tapasztalják a jogok, a megbecsülés gyakorlati megvalósulását. Nem is azoknak szól ez az írás. Mert az ünnepet váró nagyszerű hangulathoz ke-sérül ez is vegyül. Ugyancsak a lények — terveink nem teljesítése, az igazolatlan mulasztók, a munkafegyelmet tömegesen megsértők szá-mának növekedése — bizonyítja, hogy sokan a jogok mellett nem ismerik a kötelességeiket. Amikor az országban a bányászok közös összefogással harcolnak a termelés növeléséért, az önkéntesség csökken-téséért, a több és olcsóbb szénért, amire nehéziparunk és az egész nép emelkedése épül, Várpalotán sokan akadnak olyanok, akik fegyelmeg-zetlenségükkel csökkentik ennek a harcnak eredményességét. Akik a munkához való jogot úgy fogadják, mint egyoldalú kötelezettségvállalást, amit bármikor megsérthetnek, félredobhatnak. Ezek a munkavál-lalók nagyon tévednek. Tévednek azért, mert a bányászok a tervük teljesítéséért folytatott harcban figyelemmel kísérik azokat, akik ké-rekötői ennek a küzdelemnek. Nem akarják elveszteni őket, meg-vorolni éppen a munkához való joguktól, de hanyagságukkal és felelőt-lenségükkel a közösség érdekeit, a becsületes munkát végző öntudatos emberek érdekeit is veszélyeztetik. És nem árt, ha erre gondolnak, amikor a betegségre hivatkoznak, de egészségesen maradnak távol a munkától. Nem árt, ha erre gondolnak, ha ezerféleképpen igyekeznek megsérteni a munkafegyelmet.

„Es ami a legényegesebb, ma már megvan a lehetőség, hogy mindenki tanuljon, megismerje a szakmáját és az élenjárók közé ke-rülhessen” — mondta a vonaton az idősebb munkás. És én továbbadom azoknak, akik az élenjárók közé, az egész nép által megbecsült bányá-szok közé akarnak kerülni. Bányásznapra versenyben vagyunk. A lehe-tőség mindenkinek egyaránt fokozottan biztosítva van. Melyiket ér-de-m választani, gondolkozzanak a munkafegyelmet megsértők és esze-rint dolgozzanak tovább. De arról se feledkezzenek el, hogy minden esetben a közösség érdeke elsőrendű és a jövőben, ha jogokat követel-nek, tudják, hogy ezekhez kötelesség is tartozik.

A munkafegyelem hiánya miatt marad le Herend-bánya

Ha Herendbánya első tíz napjának tervteljesítését nézzük, a kö-vetkezőket látjuk: III. akna: Fő-nál István szakja 78,2 százalékra áll, Szellem András szakja 96 százalékra. Marcona Antal 135 csillával adósa a tervnek. A IV. aknában 91 százalék a legmag-sabb eredmény, de van olyan csa-pat is, mint Frank Jánosé, akik már 400 csillával vannak elma-radva. A herendi bányászok eb-ben az évben még nem sok dicső-séget szereztek bányájuk nevére. Annál többször lehetett hallani, hogy Herend miatt nem teljesíti tervét a Tröszt.

Természetesen Herenden a dol-gozók nagy többsége becsületesen ellátja munkáját, azonban a fe-gyelmeztetendők elrontják az elért eredményeket. A becsületes dolgozók nem alakították ki még azt a szellemet, ami lehetetlenné teszi, hogy az ilyen fegyvelembon-tók ott megmaradjanak.

Vájároktatók takarékosági mozgalma

A 305-ös MTH vajúró oktatói az elmúlt évben az első között voltak hűségjutalmuk takarékbetétkönyvbe való elhelyezése terén. Idén még többet szeretnének egyéni hasznos beruházásaik érde-

Igy nagy része van a lemará-dásban az üzemvezetésnek nemtörődömségének. Herend bánya ve-zetői mindig hivatkoznak külön-böző kifogásokra, csak éppen a tervet nem teljesítik. Pedig nekik is tudomásul kell venni, hogy a terv olyan törvény, ami minden-kire egyformán kötelező. Vonat-kozik még Herendre az is, hogy az adott szó betartása becsület-beli kötelesség. Márpedig a Tröszt vezetősége nem nagyon hiszi a jövőben a herendi vezetőik ígér-géseinek, ha jelenlegi vállalásai-kat nem teljesítik. Több és jobb munkát kérünk Herend bánya felsőbb vezetőitől, műszaki kö-zépkádereitől, minden egyes bá-nyásztól egyrészt a műszaki fel-tételek biztosításáért, a fokozottabb ellenőrzésért és a hiányzó meg-neveléséért, illetve kiközösítésé-ért. Csakis így tud Herend bá-nya termelése 100 százalékra emelkedni.

kében megtakarítani. 19 vajúró ok-tató nevében Majlinger József elvtárs vállalta augusztus 20 tisztele-tére a szervezés feladatát. Legyenek követői a többi bányász elvtársak és vezetők.